# 1 Opening door de voorzitter

**Anne Marie Fischer-Otten**
Dames en heren, ik open deze keer de vergadering van de commissie Grondgebied en Economische Zaken van woensdag 29 januari. Ik heet u van allen van harte welkom. Vandaag neem ik als plaatsvervanger de rol in van de voorzitter. Op 12 februari zal de raad over het toekomstig voorzitterschap van de commissie GGZ besluiten. Voor vanavond heeft zich afgemeld de heer Hoofs van het CDA. Hij wordt vervangen door de heer Heijnen. Ook de heer Gramsma is er niet van BurgerBelangen. Hij wordt vervangen door mevrouw Paul. Voor vanavond is wethouder Geers uitgenodigd. Per agendapunt zal ik de spreekvolgorde bepalen. Ik wil u eraan laten denken dat de commissie de reguliere spreektijden hanteert. Dat betekent 5 minuten

# 2 Vragenuurtje

**Anne Marie Fischer-Otten**
in de eerste termijn en maximaal 3 minuten in de tweede termijn.

# 3 Spreektijd voor het publiek

**Anne Marie Fischer-Otten**
Agendapunt 2: het vragenuurtje. Er zijn voor vandaag geen vragen ingediend. Dan agendapunt 3: spreektijd voor publiek.

# 4 Vaststelling van de agenda

**Anne Marie Fischer-Otten**
Er hebben zich geen insprekers hiervoor aangemeld, dus kunnen we door naar agendapunt 4. Mijn vraag aan jullie is: kan iedereen instemmen met de agenda zoals deze nu voorligt? Ik hoor niks. Wie zwijgt, stemt toe. Dan denk ik dat de besluitenlijst bij deze is vastgesteld.

# 5 Vaststelling van de besluitenlijst van de commissie GEZ d.d. 27 november 2024

**Anne Marie Fischer-Otten**
Dan agendapunt 5: de vaststelling van de besluitenlijst 27 november 2024. Deze besluitenlijst stel ik integraal aan de orde. Ik verzoek u uw hand op te steken als u een opmerking hierover heeft.

**SP Kerkrade**
Mevrouw Laumann. Ik was even aan het kijken of u het was of uw collega ernaast. Ga uw gang. Dankuwel, voorzitter. Ik heb naar aanleiding van het verslag een opmerking over de besluitenlijst. Het punt Lupinehof is van de agenda gehaald. Ze zouden deze maand ermee terugkomen. Dat gaat weer niet door. Ik wil aangeven dat ik het echt schandalig vind hoe er door deze raad en het college met de bewoners

**Anne Marie Fischer-Otten**
van de Lupinehof wordt omgegaan. Dit gezegd hebbende, kunt u ze vaststellen. -Dankuwel. Dan is bij deze

# 6 Akkoordstukken

**Anne Marie Fischer-Otten**

de agenda van de besluiten vastgesteld. Dan agendapunt 6: de akkoordstukken.

# 7 Bespreekstukken

**Anne Marie Fischer-Otten**
Voor deze commissie zijn geen akkoordstukken geagendeerd.

# 7.1 Ontwerpbesluit grondexploitatie project Industriestraat-Koempelstraat

**Anne Marie Fischer-Otten**
Wij gaan meteen door naar de bespreekstukken. Punt 7.1: Het ontwerpbesluit Grondexploitatieproject Industriestraat, Koempelstraat. We zijn nu aangekomen bij agendapunt 7.1: een ontwerpbesluit over de grondexploitatie voor het project Industriestraat, Koempelstraat. Wethouder Geers sluit zich bij ons aan voor dit agendapunt. Hij wordt ondersteund door de heren Heffels en Essers. Welkom heren. Voor de locatie aan de Industriestraat waar het transferium zou komen, is een ontwerp gemaakt voor de bouw van 20 woningen door Wonen Zuid. De plannen voor de grondexploitatie en de bijbehorende financiële aspecten liggen nu ter besluitvorming voor aan de gemeenteraad. Er zijn van tevoren technische vragen gesteld. Alle vragen zijn beantwoord en u heeft de beantwoording kunnen lezen in iBabs. Heeft de commissie nog behoefte aan toelichting van

**Alexander Geers**
de collegetafel? Het is niet per se noodzakelijk, maar u heeft de hoofdlijnen samengevat. Wat u vandaag ziet, is het resultaat daarvan. Inderdaad, de plannen heeft u al eens gezien, maar u ziet vandaag een verbijzondering ervan. We hebben een aantal vragen gezien. Ik ben heel benieuwd naar wat uw commissie ervan vindt. Uiteraard hebben we gisteren heel kort

**Anne Marie Fischer-Otten**
een voorproefje ervan gehad, dus ik ben heel benieuwd. Ik ga graag het gesprek aan. -Dankuwel. Dan

**Hart voor Vrijheid**
sla ik de Ouderenpartij even over, want je kunt nooit met jezelf beginnen. Dan ga ik door met Hart voor Vrijheid. -Dankuwel, voorzitter. Ik heb het plan bekeken. Ik heb de aansluiting

**Anne Marie Fischer-Otten**
op het Wauwelpad gezien. Wij hebben er geen vragen over,

**VVD Kerkrade**
voor zover ik het gezien heb. -Dankuwel. Dan de VVD. Dankuwel, voorzitter. Samen met het CDA hebben wij een achttal vragen ingediend. Ik wil de ambtenaren danken voor de beantwoording van deze vragen. Ik heb de vragen nog niet kunnen bespreken met de fractie. Wat mij opviel, is dat ze niet helemaal precies op de inhoud van die vragen aansluiten. Laat ik de eerste vraag nemen. We vragen: welke factoren zijn gehanteerd bij het vaststellen van de sociale grondprijzen voor dit project? Ik wil in feite weten: welke factoren? U hanteert een prijs van € 17.000. Fijn dat we inzage erin krijgen. Dat is de prijs die uiteindelijk betaald wordt door Wonen Zuid, maal de factor 20 voor 20 te realiseren woningen. Het is bijgesteld tot 17.500, maar er staat niet wat de factoren zijn waardoor je tot dat bedrag komt. Dat is een voorbeeld. Verder zitten we met de grondprijsbepaling. Hoe komt die prijs tot stand? Het wordt vergeleken met de regio, maar daar hadden we ook graag inzage in gehad. Wat zijn de grondprijzen in de regio? Daar doet de beantwoording geen antwoord op. Als ik het grosso modo bekijk, valt ons op dat de grondexploitatie binnen de gemeente Kerkrade altijd met een tekort wordt afgesloten. We hebben dit gezien bij D'r Pool. Het bouwrijp maken, het aanwerven bouwrijp maken, enzovoorts. De gemeente heeft fors bij moeten lappen. We hebben een belang bij een mooi centrum, natuurlijk. Dat begrijp ik allemaal. Ons valt op dat het toch keer op keer gebeurt, terwijl het bij de andere gemeenten wisselend is. We hebben naar de andere gemeenten gekeken hoe het daar zit. Er zijn gemeenten die grof geld verdienen met de grondexploitatie. Laat ik helder zijn: elke euro die wij als gemeente in dit soort tekorten investeren, heeft effect op de andere posten. We hebben het de laatste keer

gehad over de begroting en het ravijnjaar dat op ons afkomt. Mijn vraag is voortdurend: hoe kan het dat dit soort keuzes worden gemaakt? Waarop wordt nu eigenlijk gestuurd? Kan er niet gestuurd worden op een kostendekkend project? Waarom moet de gemeente altijd extra kosten maken? Kunnen die kosten niet verhaald worden op degene die de percelen aankoopt of verwerft? In dit geval Wonen Zuid. Daar geven deze vragen onvoldoende inzicht in. Wij zullen de komende dagen wederom vragen stellen, zodat we dieper inzicht krijgen in die onderliggende afwegingen en de keuzes die tot dit tekort leiden. Tegelijkertijd stelt u: dit is een aantrekkelijkere locatie, dat rechtvaardigt een hogere prijs. Dan denk ik: waarom maak je geen andere afweging? Kies bijvoorbeeld voor de vrije sector op dat gebied of maak een hybride vorm. Meng de sociale huurwoningen met de particuliere sector. Dat zijn allerlei afwegingen. Ik begrijp dat er een uitruil is met het Rolduckerveld. Je kunt ook een x-percentage elders realiseren en niet de volledige 20 op die locatie. Dit zijn allemaal vragen die nog open staan. We hadden er graag een antwoord op gehad, zodat ze ons inzicht geven. Waarom zijn bepaalde keuzes, zoals ze nu staan,

**Anne Marie Fischer-Otten**

door deze gemeente gemaakt? -Dankuwel. Dan

**CDA Kerkrade**

is het woord aan het CDA. -Dankuwel, voorzitter. Het zou vreemd zijn wanneer wij als CDA tegen een plan zouden zijn waarin een deel van onze wooncrisis ten uitvoer wordt gebracht. Tijdens het lezen van het stuk rezen er echter een aantal vragen. Die hebben we dan ook gesteld. Ze zijn vanochtend beantwoord, maar we hebben helaas nog niet genoeg tijd gehad om ze te kunnen bespreken. Zoals mijn collega meneer Creusen hier naast me al zei: onze vragen graan met name over de negatieve grondexploitatie in dit plan, en de andere plannen binnen de gemeente. Is het onmogelijk om in de gemeente Kerkrade een stuk grond te laten exploiteren, zonder negatief resultaat? We hopen heel sterk van wel. Verder is uit recentelijk onderzoek gebleken dat de gemeente Kerkrade gemiddeld een veel hoger percentage aan sociale huurwoningen heeft dan de omliggende gemeenten. Zoals net al gezegd: was het niet beter geweest om van deze 20 woningen een gezonde mix te maken, zoals dat voorligt in de Woonvisie van de gemeente Kerkrade? Wederom een gemiste kans dat dit hier niet is gebeurd. We hopen dat er een aantal van de genoemde woningen toch in het middensegment of in de vrije sector vallen.

**Anne Marie Fischer-Otten**

Daarom zijn we benieuwd. Daarnaast zijn wij benieuwd welke kengetallen de gemeente hanteert voor laag, midden en hoog segment.

**SP Kerkrade**

Dat was het, dankuwel. -Dankuwel. Dan is het woord aan de SP. Dankuwel, voorzitter. Ik ga een stukje mee met de VVD en het CDA, natuurlijk. Ook wij hebben de vragen nog niet kunnen bespreken, omdat de antwoorden vandaag zijn binnengekomen. Er komen 20 sociale huurwoningen, in principe denken wij ook: waarom? Zoals hier al over de Woonvisie werd aangegeven: je kunt op vele plekken combineren. Het is toch de bedoeling dat we meer gaan mengen? Dus niet een wijk sociale huurwoningen, en een wijk hoger segment. Waarom is hiervoor gekozen? Er zijn zat plekken. Er kunnen ook op andere plekken sociale huurwoningen gemengd worden met koop- of huurwoningen in het hogere segment. Dus dat is een vraag. Wij willen even overleg hebben

**Lokaal Alternatief**

voordat we hier iets over zeggen. Dankuwel. Dan is het woord aan Lokaal Alternatief. -Dank u, voorzitter. Ik wil in ieder geval alle partijen voor hun technische vragen bedanken, en de ambtenaren voor de antwoorden. Ten aanzien van onze technische vraag over de inloopavond burgerparticipatie, verbaast het ons ten zeerste dat we een conclusie zien met overwegend positieve reacties en geen verslag. Waar is het op gebaseerd? We kunnen nu niet controleren of het werkelijk positieve reacties waren. Als er zes mensen geweest zouden zijn waarvan eentje een negatieve reactie heeft, zou ik het willen weten. Dat is namelijk de belangrijkste reactie van zo'n inloopavond. Op het moment dat de mensen positief zijn, is dat heel gemakkelijk. Maar net die negatieve mensen kunnen eventueel een stap tot aan de Raad van State zetten. Daarnaast verbaast het ons dat wij ons als gemeente schijnbaar nu pas realiseren dat dit verontreinigde grond is. Zo lees ik het in ieder geval. Uit eigen ervaring weet ik dat een bebouwing op afstand van 20 meter van een voormalige kolenopslag al een schonegrondverklaring eist. Met het spoor direct grenzend aan de bouwgrond hadden we dat eerder kunnen weten, volgens mij. We sluiten ons aan bij de eerdere sprekers om een beter gemêleerd woningaanbod te realiseren van 20 sociale huurwoningen. In tegenstelling tot de VVD vinden wij € 8.750 per woning

**Anne Marie Fischer-Otten**

geen slechte investering om 20 woningen erbij krijgen. Tot zover.

**VVD Kerkrade**
Dankuwel. Dan de Partij van de Arbeid. -Mag ik even een wedervraag stellen? Jazeker, dat mag. -We zitten in de eerste termijn. U vindt het geen hoog bedrag. Uiteindelijk zitten we met een tekort

**Anne Marie Fischer-Otten**
van € 175.000. Die hadden we ook kunnen besteden aan onze verenigingen. Die euro kun je maar een keer uitgeven, meneer Charlier. -Dat klopt. Via de voorzitter, meneer Charlier. -Sorry, voorztitter. Die keer dat ik de voorzitter ben, wil ik het zo hebben. De voorzitter zit scheef, dus dat ben ik niet gewend. Voorzitter, ik begrijp wat u zegt, maar we hebben een enorme opgave om ervoor te zorgen dat we voldoende woningen bouwen in Kerkrade. Als dat een investering van € 8.750 voor één woning vergt,

**PvdA Kerkrade**
vinden wij dat een goede investering. -Dankuwel. Dan gaan we toch naar de Partij van de Arbeid. -Dankuwel, voorzitter. Goed, wij vinden het een heel goed initiatief dat die woningen daar komen. We hebben een schrijnend tekort. Zeker 20 sociale huurwoningen vinden wij helemaal niet verkeerd. Op dit moment is de mix van sociale huurwoningen ten opzichte van koopwoningen nog altijd hoger. Dat is nu niet erg, want dat wordt dadelijk goed rechtgetrokken met het Rolduckerveld en de andere plannen in Kerkrade. Dus kerken met D'r Pool en dingen waarmee we bezig zijn.

**Anne Marie Fischer-Otten**
Ik sluit me met de kosten aan bij de verwoording van meneer Charlier.

**Ons Kerkrade**
Wij vinden dat ook best acceptabel. Tot zover. Dankuwel. Dan nu Ons Kerkrade. -Dankuwel, voorzitter. Voorzitter, in de eerste plaats hartelijk dank voor de beantwoording van de vragen. Wij hebben in de eerste ronde geen verdere vragen. We sluiten ons aan bij de Partij van de Arbeid, zoals die het verwoord heeft. De sociale huurwoningen zijn noodzakelijk, want we leven hier in een streek waar dat echt nodig is en een mix. De VVD zegt: we kunnen het aan de verenigingen geven, maar anders zijn de mensen altijd aan het praten.

**VVD Kerkrade**
Die sociale huurwoningen moeten er komen. Wij staan erachter

**Anne Marie Fischer-Otten**
dat het in dit verhaal gaat gebeuren. -Mag ik hier toch even op reageren, voorzitter? -Ja, dat mag. De mensen moeten er helder in zijn. Het is Wonen Zuid die deze woningen aankoopt. En verder gaat exploiteren en de opbrengsten gaat genereren. Het zijn geen particuliere kopers die tegemoet worden gekomen met een grondprijs of een tegemoetkoming. Er zit een ander verdienmodel hierachter. Als Wonen Zuid niet meer had kunnen

**PvdA Kerkrade**
bijdragen, dan had de gemeente geen € 175.000 moeten investeren.

**Anne Marie Fischer-Otten**
Dat is de factor die op dit moment speelt. -Voorzitter, mag ik toch daarop reageren?

**SP Kerkrade**
De SP was voor de Partij van de Arbeid. -Dankuwel. Ik heb een vraag aan de heer Vleugels. Natuurlijk willen we allemaal dat er voldoende sociale huurwoningen gebouwd worden. Laten we daar heel helder over zijn. Dat kan op diverse plaatsen en hoeft niet op een klomp bij elkaar. Dat bedoel ik. Om het gemêleerd te doen, is de bedoeling van de Woonvisie.

**Anne Marie Fischer-Otten**
Waarom zou je per se 20 daar moeten bouwen, terwijl je het ook kunt verdelen? -Mag ik even kort reageren? Misschien wil meneer Vleugels eerst antwoord geven. De logica van de SP is duidelijk, maar ik denk dat de nood in Kerkrade zo hoog is dat we niet verder moeten gaan. Dan moeten we weer twee, drie jaar wachten eer we een mix krijgen. Dan blijven de sociale huurwoningen achter lopen. We kunnen er wel meer hebben, maar we leven in een stad waar dat meer is. We kunnen ook aan de verengingen denken, zoals u denkt. Dat klopt, die hebben het ook moeilijk. Maar de woningen zijn ook een moeilijke zaak in die zin. U heeft het erover dat de woningstichting meer aan de sociale huurwoningen zou moeten bijdragen. Dan ben ik bang dat

er dadelijk geen sociale huurwoningen zijn. Die groep kan dadelijk in de middengroep kan vallen, dan hebben we nog minder. Kan de woningstichting dat opbrengen? Dat is ook nog de vraag. -Dit kan in de tweede termijn,

**PvdA Kerkrade**
als u dat eventjes bewaart tot de tweede termijn. Nee, ik wil er even op reageren. -De Partij van de Arbeid is voor.

**VVD Kerkrade**
Voorzitter, ik kom in de tweede termijn erop terug. Ja?

**Anne Marie Fischer-Otten**
Oké, dat is prima. -Mag ik dan toch hierop reageren? Eén keer. -U zit een beetje ongelukkig. Gelijke monniken, gelijke kappen. -Ik zal het opnemen. Als u het mag, dan mag het CDA het ook. -Mijn buurman was eerder, dus ik moet eerlijkheid gebieden. U zegt dat er een groot tekort is aan sociale huurwoningen in Nederland of in Kerkrade. In Nederland klopt inderdaad niet, in Kerkrade. We hebben toch een groot contingent sociale huurwoningen. Is de vraag naar sociale huurwoningen lokaal of komt het van buiten? Hebben we te maken met bijvoorbeeld bijstandtoerisme? Dat zijn allemaal factoren die meewegen. Ik denk dat we in Kerkrade vooral een vraag hebben naar goedkope koopwoningen. Dat is de vraag, maar ook woningen huren in het hogere koopsegment. Die hadden ook kunnen worden gerealiseerd. Dan had je misschien aan die vraag tegemoet kunnen komen. Nogmaals, als je veel huurwoningen wilt realiseren, had je ook voor andere bouwvormen kunnen kiezen. Dit is nagenoeg in het centrum van Spekholzerheide in Kerkrade-West. Daar had je bijvoorbeeld voor een appartementencomplex kunnen kiezen. Je kunt andere keuzes maken, waardoor je aan de nood van sociale huurwoningen

**CDA Kerkrade**
tegemoet kunt komen als die er zijn. -Meneer Creusen.

**Anne Marie Fischer-Otten**
Ik rond het af. Dankuwel. -Dan nu het CDA. Ik kom er dadelijk op terug. -Prima. Dan zijn we nu toe

**Burgerbelangen**
aan BurgerBelangen. -Voorzitter, dankuwel. Als BurgerBelangen zijn we behoorlijk verheugd met deze ontwikkeling, zodat er 20 huurwoningen op de Koempelstraat kunnen worden gerealiseerd. We zijn ook blij dat er wederom 20 woningen in West erbij komen. Voor de goede orde, in de wijk De Gracht worden woningen gerealiseerd

**Anne Marie Fischer-Otten**
voor het middensegment, bijvoorbeeld. Wij vinden het fijn dat aan elk segment in elke wijk wordt gedacht.

**Ouderenpartij Kerkrade**
Dat is het voor de eerste termijn. -Dankuwel. Dan als laatste in de rij de Ouderenpartij Kerkrade. -Dankuwel, voorzitter. Ik wil iedereen bedanken voor het beantwoorden van de vragen. Er zijn veel vragen gesteld, daar heb ik kennis van genomen. Op zich vinden we het een prima vooruitzicht om op deze plek woningbouw uit te voeren. Weer een lege plek in een wijk mooi opgevuld. We respecteren de afspraken die gemaakt zijn, maar we blijven het jammer vinden dat er toch niet is gekozen voor een andere gemixte invulling. Als we op dit moment naar de actuele cijfers van het woningaanbod voor de sociale woningbouw kijken, zien we dat het naar 27 % gaat door dit te realiseren. Het streven van de overheid is 30 % in Kerkrade. De afgelopen jaren was het 25, dus we gaan mooi richting die 30 %. In dat kader

**SP Kerkrade**
vinden we het een positieve ontwikkeling, maar jammer

**Anne Marie Fischer-Otten**
dat er vooraf niet is gekeken naar een oplossing in de mixvariant. Dat was het. -Voorzitter, ik heb een vraag.

**Ouderenpartij Kerkrade**
Voorzitter, ik heb ook een vraag. -De SP. U zegt: 27 %. Ik dacht dat we boven de 30 % zaten. U moet luisteren naar wat ik gezegd heb. Ik heb gezegd dat het landelijk streven 30 % is en dat wij de afgelopen jaren op 25 % zitten met de gemeente Kerkrade. Die cijfers zijn de afgelopen week door de Woonbond gepubliceerd. Op dit moment groeit Kerkrade naar een bezetting van 27 %.

**Anne Marie Fischer-Otten**

Als de Woonbond dit niet goed interpreteert, kan ik er niks aan doen. Dit heb ik vernomen uit de actuele cijfers. -Voorzitter. Ook u moest via de voorzitter. Dan Lokaal Alternatief.

**Lokaal Alternatief**

Ik wilde het graag corrigeren, inderdaad. Wij hebben 32 % huurwoningen en onze omringende gemeenten 30 % huurwoningen.

**Anne Marie Fischer-Otten**

Sorry, sociale huurwoningen. -Wie weet

**Alexander Geers**

dat de wethouder er een antwoord op geeft, zodat het ons allemaal kan bevredigen.

**Ouderenpartij Kerkrade**

Mag ik er een verduidelijking op geven? -Ja. Wat ik zeg, is eigenlijk: dat het landelijk streven geweest is om in de nieuwbouwprojecten 30 % te realiseren. Daarvan is op dit moment in nieuwbouw 27 % gerealiseerd.

**Lokaal Alternatief**

De actuele stand van zaken van alle sociale woningen is een hele andere factor. -Als laatste.

**Anne Marie Fischer-Otten**

Voorzitter, het is belangrijker dat de wethouder er op reageert, volgens mij. We hebben al 32 %. Waarom zouden er nog meer erbij maken? -Er zijn verschillende wegen

**Alexander Geers**

die naar Rome leiden. We zullen kijken welke weg de wethouder voor ons geplaveid heeft. -Het grappige is dat nog niemand het juiste aantal heeft genoemd. Het juiste aantal is 32,4 %. Dan kijken we naar het woningbezit van de corporatie, en nog niet naar het particuliere bezit wat soms ook in de sociale sector leeft. Laten we vooropstellen dat we alles eraan doen om dit slechte particuliere bezit aan te pakken. Op heel veel straten doen we dat. U ziet dat we dat in Bleijerheide doen, bijvoorbeeld. U ziet dat we dat op corporatieniveau op het Rolduckerveld doen. Wat u ziet, is een stad die transformeert. Een stad die slechte woningen naar hoge kwaliteit transformeert. Die discussie over de mix staat symbool voor de discussie die we vandaag hebben. Het streven naar een betere mix heeft geleid tot dit besluit wat vandaag voorligt. Het Rolduckerveld kent een herstructurering. Daarbij hebben we gekeken hoe we ervoor kunnen zorgen dat de mix in het Rolduckerveld anders wordt op onderdelen. Als onderdeel van dat gesprek met de partijen, zijn er aan het Rolduckerveld goedkope koopwoningen toegevoegd. Zoals Roger Creusen noemt: er is behoefte aan goedkope koopwoningen. Exact wat uw commissie terecht vraagt, is dit college samen met de partijen op die plek aan het uitvoeren. Er is op dat gebied gekeken in de deal en afspraak die met elkaar is gemaakt. Uiteraard kijkt iedereen naar een businesscase, en dergelijke. Er is een afspraak gemaakt dat een x-aantal sociale huurwoningen elders in de stad zal worden teruggebracht. Dat alles is teruggebracht en is op dat moment verkend. Waar zou dat kunnen? Wat is een kansrijk gebied? Waar liggen de kansen? Er is toen afgesproken dat deze plek kansrijk was. Ik hoef u allemaal niet te vertellen dat deze plek een bijzonder pijnpunt is. Damen hebben we er hard voor gestreden om een doorbraak te forceren. Met name richting de provincie naar een treinverbinding die de hele wijk zou hebben getransformeerd. Helaas, ik kan het hier met moeite zeggen. We hebben gekeken hoe we de zaken met elkaar oplossen. Goed, het resultaat ligt voor vandaag. We hebben op een andere plek differentiatie. Op deze plek lossen we hiermee een eigen pijnpunt van de wijk op. U zegt: zoek naar een mix. Ik snap het signaal. Dat is ook altijd mijn primaire reactie. Maar goed, u kent mij. Als je een afspraak maakt, proberen wij die na te komen. We hebben gekeken naar: wat kan nog? Hoe ver kunnen we gaan? We hebben bij dit project nog twee woningen aan het middensegment kunnen toevoegen. Dat staat niet nadrukkelijk in deze nota, maar het is toegevoegd om voor een betere mix te zorgen. Binnen die bandbreedte moeten we het doen en dat is het plan wat vandaag voorligt. Dan stelt de VVD de vraag: hoe worden de grondprijzen bepaald? Een goede vraag. Er zijn een aantal facetten relevant. De omvang van een woning. Heel simpel, het aantal vierkante meters. Vervolgens kijkt een partij: hoeveel huur kan er worden ontvangen? Uiteindelijk is het een residuele grondwaardebepaling. Mijn collega kan dadelijk nadrukkelijker uitleggen hoe dat tot stand komt. Dan wordt de opmerking gemaakt over de tekorten op exploitatie. Dat is inderdaad een fenomeen wat we heel vaak zien. Overigens zien we dat niet alleen in Kerkrade, maar door de hele regio. Vandaar dat we zoveel stimuleringsregelingen vanuit het Rijk krijgen. Juist doordat wij dit fenomeen in onze regio kennen, krijgen we zoveel subsidies. Op het moment dat je als overheid niet ingrijpt, heb je te maken met situaties waarin je tekorten hebt. Als we meer woningen willen

realiseren, zullen we op sommige plekken waarschijnlijk een veel prominentere rol hebben dan we moeten nemen. Die tekorten moet je op de een of andere manier dekken. Uiteraard is dan de vraag die u stelt: wat is het ons gezamenlijk waard? Je kunt een euro inderdaad maar een keer uitgeven. Juist de behoefte aan woningen maakt dat dit college vindt dat wonen het investeren waard is. Ik ben blij dat ik een heel groot deel van deze raad vandaag in deze commissie aan mijn zijde hoor. Goed, het CDA stelde dezelfde vraag over het resultaat. Daar ben ik net op ingegaan. U maakte ook de opmerking over een gezonde mix. Zoals u weet, streven we naar een gezonde mix. Ik heb net uitgelegd hoe dat in deze situatie is tot stand gekomen. Dat sluit ook aan bij de opmerking die de SP maakt. Lokaal Alternatief stelt een vraag over de inloopavond. U zegt: een negatieve opmerking is het belangrijkste. Maar goed, dat is een manier hoe je ernaar kijkt. Kijk, ik vind alle signalen belangrijk, in principe. Ook een negatief signaal. Het belangrijkste aspect was de zorg om parkeerdruk. U komt daar waarschijnlijk ook. Ik ben er ook vaak langs geweest. Er stond altijd een blauwe container aan een stuk. Dat was waar de zorgen om waren. Niet per se om dit type woningen. Uw vraag is: is er geen verslag gemaakt? Dat klopt, maar dit is kort samengevat wat het signaal was. U was blij met de investering. Fijn dat u dat met ons deelt. De PvdA maakte dezelfde opmerking. Ons Kerkrade ook: in het belang van de sociale huurwoningen waar zeker nog behoefte aan is. We hebben er zeker veel, maar dat betekent niet dat er veel goede kwaliteit is. Dat is een belangrijke vraag. Er zijn namelijk veel huurwoningen, maar er zijn ook veel slechte. Juist die transformatie van slecht naar goed is heel relevant. BurgerBelangen deelt ook de mening dat 20 nieuwe woningen erbij zetten een vooruitgang is, en een grote stap in ons woonoffensief. Goed, ik denk dat ik bijna alles heb gehad, voorzitter.

**Anne Marie Fischer-Otten**

Als dat niet zo is, hoor ik het heel graag. Kort samengevat: de Ouderenpartij was ook blij met de mix. Dankuwel, wethouder. Zijn alle vragen nu beantwoord? Dan kunnen we overgaan naar de tweede termijn, tenminste als er behoefte is

**VVD Kerkrade**

aan een tweede termijn. Dat is zo.

**Anne Marie Fischer-Otten**

Ik geef het woord aan de VVD. Dan komt

**gemeente Kerkrade**

die nu. -Goed, een residuele grondwaardebepaling is vrij simpel, eigenlijk. Dat zijn de verwachte opbrengsten minus de gemaakte bouwkosten. In dit verhaal komt er € 17.000 uit. Dat hebben we kunnen omrekenen naar € 17.500. Verder wil ik aangeven dat wij de bronnen niet hebben genoemd. De bronnen die wij gebruiken zijn: een taxateur,

**Anne Marie Fischer-Otten**

de BouwkostenKompas, en een woningcorporatie. Zijn we aangekomen in de tweede termijn? -Ja, dan beginnen we nu toch aan de tweede termijn. Ik geef het woord aan de VVD. Naar aanleiding van de beantwoording van de vragen, zullen wij nieuwe vragen stellen die om verdieping vragen. We hebben echt behoefte aan verdere specificering en onderbouwing. We blijven gewoon hameren op een feit. We zitten hier steeds met een tekort. In dit geval € 175.000. Met de financiële perspectieven in het vizier die op ons afkomen, denk ik bij dit soort beslissingen: is dit wijs? Is dit verstandig? Wij komen er zeker op terug. Zoals gezegd, de vragen zijn beantwoord, maar onvoldoende. Wat dat betreft, is het voor ons alvast een bespreekstuk. Dat wilde ik even meegeven.

**CDA Kerkrade**

Dankuwel. U zei als laatste: voor ons is het alvast een bespreekstuk. Oké, nu mag het CDA. -Een gedeelte van de opmerkingen die ik had willen maken, zijn al gemaakt. Met name met betrekking tot het percentage sociale huurwoningen in Kerkrade. Ook wij lopen toch aan tegen die € 175.000. Wat ik net in het verhaal van de wethouder hoorde, was dat het al bekend is dat er in deze regionen tekorten in de exploitaties kunnen optreden. Dus dat er om die reden subsidiegelden onze richting uit komen. Dan is mijn vraag of mijn bedenking daarbij: als je op voorhand weet dat dit gaat gebeuren, waarom wordt er dan niet een stevigere onderhandelingspositie ten opzichte van Wonen Zuid genomen? En gezegd: luister jongens, jullie gaan uiteindelijk grof geld eraan verdienen? Wij zouden toch graag

**Anne Marie Fischer-Otten**

iets meer onderhandelingen verwachten. Oké. -Voorzitter. Een interruptie. Sorry, dat zag ik niet. -Ik heb een verhelderende vraag aan het CDA. Waar haalt u uit die stukken dat ze er grof geld op verdienen?

**CDA Kerkrade**
En waar haalt u uit die stukken dat de gemeente geen goede onderhandelingspositie heeft ten opzichte van Wonen Zuid?

**Anne Marie Fischer-Otten**
Sorry, mevrouw de voorzitter. -Zeker, u kunt antwoorden. Ik neem niet aan dat Wonen Zuid een liefdadigheidsinstelling is. Ik neem ook niet aan dat het een stichting zonder winstbejag is. Ze zullen er geld aan willen verdienen, denk ik. Op het moment dat ik ergens geld aan kan verdienen, zal iemand die met mij onderhandelt, meer geld eruit willen halen dan dat ze er nu uithalen. Extra gelden van € 50.000 vanwege de infrastructuur. Ik denk dat het meer zou kunnen zijn

**Burgerbelangen**
dan € 50.000 bijdragen, bijvoorbeeld. -Is dat voldoende?

**CDA Kerkrade**
U baseert het dus op uw eigen aannames. Dat is wat u zegt.

**Anne Marie Fischer-Otten**
Dat klopt, maar dat is andersom ook het geval.

**CDA Kerkrade**
Oké, via de voorzitter. Nu de SP. -Sorry, mevrouw de voorzitter.

**SP Kerkrade**
Nu de SP. Als u even op het knopje wilt drukken, zodat het lampje uitgaat, doe ik het ook. Dan heeft de SP het woord. Dankuwel. Ik sluit me aan bij die visie. Het is een aanname wat u zegt, uiteraard. En dat blijft zo. Ik wilde nog tegen Ons Kerkrade zeggen dat er een groot tekort is aan sociale huurwoningen. Dat hoorde ik de heer Vleugels zeggen en dat deel ik, natuurlijk. Onze stad heeft nu eenmaal heel veel mensen die in die categorie vallen, maar ik kom toch hierop terug. We hebben in Spekholzerheide van de woningbouwvereniging een mooi gebouw staan met 55 appartementen. Die verhuurt de appartementen voor 55-plussers al voor twee derde aan anderen. Onze eigen mensen krijgen daar geen appartement, de nieuwe.

**Anne Marie Fischer-Otten**
Ik hoop dan ook dat u bij het besluit volgende maand rekening daarmee houdt.

**PvdA Kerkrade**
Dankuwel. -Is er verder nog iemand die een vraag wil stellen? Ja, de Partij van de Arbeid.

**Anne Marie Fischer-Otten**
Ik wilde daarstraks op meneer Creusen een antwoord te geven, meneer de voorzitter. -Nou, nou. Mevrouw de voorzitter, sorry. Kijk, we hebben het over een bedrag van € 8.750 per woning. Dadelijk komen er legeskosten en krijgen we onroerendgoedbelasting ervoor terug. We hebben een stukje werkgelegenheid. Als je de Akerstraat daaronder rekent,

**VVD Kerkrade**
heb je daar een prachtig pand. Dat was niet te zien hoe het erbij lag.

**Anne Marie Fischer-Otten**
Als je ziet wat er nu terugkomt, zeg ik: chapeau, wat er gebeurt. Mag ik hierop reageren? -U mag erop reageren. Mag ik mijn complimenten maken voor het rekensommetje, want dat is al voorgedaan door meneer Charlier. Dat klopt, inderdaad. Het klopt, er komt iets moois voor terug. U moet zich realiseren dat het ook iets anders had kunnen zijn. Het had geen € 175.000 hoeven kosten. Het kwartje had ook de andere kant op kunnen vallen. Het had de gemeente ook geld kunnen opleveren. Dat hadden we wederom kunnen investeren in verenigingen, scholen, en het sociale leven. Noem het maar op. Of om de ozb-belasting niet te verhogen, daar zit ook een pijnpunt. -Dat zijn de overwegingen, denk ik.

**Burgerbelangen**
Ik zie nog een vinger van de overkant. -Voorzitter, dankuwel. Ik wil kort op meneer Creusen reageren. Ik hoor heel veel: als, als. Dat is terecht als je als, als zegt, maar er is een keuze gemaakt om het zo te doen. Wij als BurgerBelangen zijn er blij mee dat er wordt geïnvesteerd in de wijk.

**Anne Marie Fischer-Otten**

Dat is ook een antwoord waar je het mee moet doen. Wij staan er in ieder geval achter. Wij vinden het fijn. Mag ik hierop reageren? -Dat mag. Dankuwel. Dan mag ik u een gelukkig mens prijzen, maar we hebben wel met een tekort te maken. Wij staan voor andere keuzes, financieel verantwoorde keuzes. Uw partij blijkbaar niet. -Ik neem aan

**Alexander Geers**

dat dat voldoende is. Ik geef nu weer even het woord aan wethouder Geers. -Ik sta te popelen, voorzitter. We maken heel veel aannames. Als dan en als dan over en weer. Even het belangrijkste helder stellen. Een corporatie maakt geen winst. Een corporatie is een stichting die geen winst mag maken. In geen enkele zin mag een corporatie dat. Het kan simpelweg niet eens. U noemt de onderhandelingspositie en ze hadden meer kunnen doen. Ik kijk even wat ze hebben gedaan. Maar goed, ik hoop dat niemand van de corporatie meekijkt. Ze hebben twee woningen minder dan waar ze recht op hadden. Ze gaan aanzienlijke investeringen op eigen grond doen die ze nog moeten doen. Ze hebben de grond voor 350.000 gekocht en betalen 50.000 mee. Ik moet even naar mijn collega's kijken. Dat hebben ze goed gedaan. Kijk, het is allemaal niet vanzelfsprekend. We moeten met elkaar opletten dat we de discussies in bredere zin op de juiste manier voeren, want we polariseren onze samenleving. Dat vind ik menselijk heel moeilijk. Als er feiten zijn en we hebben een andere politieke mening erover, dan is het goed. Laten we met elkaar de feiten proberen helder te houden, dan kunnen we een goed debat erover voeren. Meneer Creusen zegt: we hadden er geld op kunnen verdienen. Goed, als er geen afspraken waren geweest, hadden we dat op een andere plek moeten doen. Ik heb net een beetje proberen uit te leggen dat we in beginsel heel vaak te met een grondexploitatie te maken hebben die in ieder geval onder druk staat. Zo zou ik het noemen. Je weet het niet altijd, maar ze staan vaak onder druk. Dat is echt in onze hele regio zo. We zullen als regio met elkaar moeten kijken hoe je zoet en zuur verdeelt. Hoe zorg je voor een goede mix? Hoe zorg je voor de grondexploitaties? Binnenstedelijke gebiedsontwikkelingen zijn inherent veel kostbaarder bijvoorbeeld, dan als je een akker hebt en daar iets op zet. Dat zijn allemaal afwegingen die we moeten maken. Kerkrade is heel stevig bebouwd. Op het moment dat je een bebouwde omgeving gaat herontwikkelen, betekent het dat je vastgoed moet verwerven en dat er vervuiling zit. Je hebt met heel veel dingen te maken wat gewoon duur is. Dan is de vraag: wat moet je daarmee? En is de politieke vraag: wat is het je waard? Wat is de visie die we op de stad hebben? Ik denk dat er een goed plan ligt voor de hele stad, gezien het totaal waarin alle afspraken

**Anne Marie Fischer-Otten**

en verschillende facetten tegen elkaar zijn afgewogen.

**VVD Kerkrade**

Dankuwel. De VVD heeft nog een vraag aan de wethouder. Dankuwel, voorzitter. Niet zozeer een vraag. U zegt: als, als en als. Ik hoor dat ook bij BB en dat het gebaseerd is op aannames. Dat bestrijd ik. Het is gebaseerd op keuzes maken. U maakt een andere keuze dan wij zouden maken. Daar verschillen we fundamenteel van mening. Dat wil ik eventjes aangeven. Je kunt ook andere keuzes maken

**Alexander Geers**

die goed zijn voor de burgers, inwoners, en de ondernemers van deze stad.

**Anne Marie Fischer-Otten**

Daar verschillen wij in. -Voorzitter. Wilt u er een antwoord opgeven, meneer Geers? Ja, graag. Kijk, uiteraard hadden we de keuze kunnen maken om voor het Rolduckerveld die afspraken niet te maken. Dus dat we daar van die sociale huurwoningen geen koopwoningen maken. Dan hadden we op deze plek die tien koopwoningen kunnen maken, bijvoorbeeld. Als je een heel simpele rekensom maakt van wat een woning kost, extrapoleer je dat keer tien en heb je de kostprijs. Bijvoorbeeld 17.500. Je moet het verwerven. Uiteindelijk zegt u: dan zou je geld eraan verdienen. Vergeet niet dat er dan ook heel veel kosten zijn. Bouwkosten zijn bouwkosten. Dus de aanname dat je geld zou verdienen, ligt eraan wat je zou doen. Stel, je bouwt een flat erop met heel veel lagen, dan zou je geld eraan kunnen verdienen. Dan is de vraag: past dat in de omgeving? Wil je dat? Dat is een afweging. Het zou een keuze kunnen zijn die men had kunnen maken, maar past dat stedenbouwkundig in een totaalvisie? Dat is continu het gesprek met elkaar moeten voeren. Goed, ik kan ervan zeggen dat we iedere dag op de juiste manier werken naar een stad met een betere mix. Is die mix er al? Absoluut niet, maar stapje voor stapje komen we er. Dat is iets waar ik vol vertrouwen de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor neem. -Dankuwel, wethouder. Ik neem aan dat we aan het einde van de beraadslagingen zijn. De VVD gaf aan dat het een bespreekstuk moet worden. Maar goed, er zijn er twee voor nodig. De SP en het CDA ook, dus het wordt een bespreekstuk op de volgende raadsvergadering.

# 7.2 Ontwerpbesluit "vitale ambtenaren in een vitale werkomgeving"

**Anne Marie Fischer-Otten**

Dan krijgen we 7.2: het ontwerpbesluit Vitale ambtenaren in een vitale werkomgeving. Ook voor dit agendapunt is wethouder Geers uitgenodigd. Hij wordt ondersteund door de heren Kusters, Holten, en Stohr. Welkom. De overige steunpilaren gaan weer terug of naar huis. Een prettige avond. Voor jullie ligt het nieuwe huisvestingsplan voor ambtenaren in het stadskantoor en het raadhuis. Op 14 januari is er tijdens een informatiebijeenkomst uitleg gegeven over de plannen en de planning van dit huisvestingsplan. Ook is er uitleg gegeven over de financiële planning. Er zijn van tevoren technische vragen gesteld. De beantwoording op deze vragen heeft u terug kunnen lezen in iBabs. Heeft de commissie nog behoefte aan een toelichting van wethouder Geers? Ja, wethouder, aan u het woord. -Dank, voorzitter. Voor u ligt vandaag hetgeen dat we twee weken geleden al uiteen hebben gezet in de informatiebijeenkomst. We hebben een schets gegeven hoe de verschillende aspecten tot stand zijn gekomen. We hebben er vertrouwen in dat hier een plan ligt dat verantwoord omgaat met enerzijds de financiën. Anderzijds creëert het een vitale werkomgeving voor onze mensen. Het maakt werk met werk dat heel belangrijk en kostenefficiënt is. Tevens zorgt het voor een uitstraling naar onze burgers toe. Wij geloven dat dit een goed plan is. Ik ben heel erg benieuwd hoe mijn collega's dat zien. -Dankuwel, wethouder.

**Hart voor Vrijheid**

Dan begin ik nu met de eerste termijn. Het woord is aan Hart voor Vrijheid. Dankuwel, voorzitter. Tijdens de voorlichting heb ik gezien dat er twee voorstellen zijn. Die ik niet heb kunnen bijwonen, maar wel bekeken. Eén is gedeeltelijk de uitvoering niet doen en de ander is het temporiseren van de werkzaamheden. Het een zou 5 ton opleveren en de ander zou bijna 9 ton opleveren tot 2029. Ik heb daarin niet gezien hoe de prijzen van het werk en de mensen zijn als je het drie jaar uitstelt. Als ik kijk hoe de laatste drie jaar de prijzen gestegen zijn, moeten we dat mee calculeren

**VVD Kerkrade**

als we naar de toekomst kijken. Voor de rest wacht ik even af wat de overige partijen daarin zeggen. -Dankuwel. Dan is het woord aan de VVD. Dankuwel voorzitter. Ook hier hebben we samen met het CDA vragen over gesteld. We hebben gistermiddag de beantwoording op die vragen gekregen, dus we hebben ze nog niet goed kunnen doornemen. Toch dank voor de antwoorden op deze vragen. Waar wij mee worstelen, is dat we het over een investering van ruim € 4 miljoen hebben. Het is inderdaad zo dat de voorgaande leningen vrij komen te vallen die met de verbouwing van het gemeentelijke kantoor gemoeid waren. Dat was rond 2000 als ik het goed heb. Als je nieuwe leningen aangaat, ga je ook verplichtingen aan voor de lange termijn. We hebben het een en ander in de Financiële Commissie vernomen, natuurlijk. Daar kan en wil ik verder niet over uitweiden. Iedereen is zich er van doordrongen wat op ons afkomt voor het jaar 2026. Wij staan aan de vooravond van 2026. Het gaat er bij mij niet in dat we een dergelijke investering doen. We weten wat op ons afkomt. Ik zou zeggen: maak een pas op de plaats. Schuif het voor mijn part een jaar op. Beperk je tot de echt noodzakelijke zaken die moeten gebeuren. Doe het onderhoud. Zorg voor een veilige situatie voor onze ambtenaren, maar stel het even uit. Het zou in onze visie een verantwoordelijke keuze moeten zijn. Dat wil ik jullie echt meegeven. Ik vind het onverstandig om dit besluit nu voor te leggen. Het kan een jaar wachten, bij wijze van spreken. Dan is er nog een ding. U biedt twee varianten aan. Ik kan nog meer varianten bedenken, maar waarschijnlijk wilt u die niet horen. Eén variant zou zijn: stel het uit. Beperk je tot het onderhoud. Zorg dat de wethouder een veilige vloer onder zijn voeten krijgt in het stadskantoor. Dat begrijp ik volkomen, maar stel die grote investeringen

**CDA Kerkrade**

in het stadskantoor eventjes uit. -Dankuwel, meneer Creusen. Dan het CDA. -Dankuwel, voorzitter. Tijdens de begrotingsbehandeling en de behandeling van de Tarieven Nota waar dit onderwerp ter sprake kwam, werd er door het college - in casu de toenmalige wethouder - keihard gezegd dat een andere mogelijkheid dan het direct uitvoeren niet mogelijk was. In ieder geval waren er geen forse besparingen mogelijk. Mogelijk hebben we het college hierdoor wakker geschud, omdat we een opmerking erover gemaakt hebben. Het bleek toch mogelijk. Ik heb begrepen dat wethouder Geers zeer intensief naar alternatieven heeft gezocht. Onze vraag is of we eerder onjuist geïnformeerd zijn. Uit de vragen die we eerder stelden, kwam een andere conclusie dan de besparingen die ineens mogelijk blijken. Dat betreuren wij ten zeerste, omdat dit met het

oog op het studie- en ravijnjaar een verkeerde boodschap zou zijn. Een grondige renovatie van het stadskantoor en gemeentehuis in een keer doorvoeren, terwijl er voor miljoenen bezuinigd zou moeten worden. Dat renovatie en vernieuwing onontkoombaar is, realiseren wij ons terdege. Daar zijn we helemaal niet op tegen. In de optie van temporisering kunnen wij ons vinden, met dien verstande dat de verduurzaming van het gemeentehuis niet op de lange baan geschoven dient te worden. Wij hebben gisteren pas de beantwoording op de vragen gekregen, net als mijn collega hiernaast.

**Anne Marie Fischer-Otten**

Wij hebben dit ook niet voldoende kunnen bespreken

**SP Kerkrade**

om er op dit moment een zinnige uitspraak over te doen. Dankuwel. -Dankuwel. Dan is het woord aan de SP. Dankuwel, voorzitter. Voorzitter, allereerst willen we opmerken dat de SP helemaal niet gelukkig is met het procesmatige verloop van het voorliggende dossier. Het heeft ons gebracht naar het punt waar we nu zijn. Bij de Algemene Beschouwingen heeft de SP gevraagd om dit uit te stellen. Kan dit niet over meer jaren uitgestreken worden, waardoor de ozb eventueel verlaagd zou kunnen worden? Maar dat ging niet. Hetzelfde is gebeurd met de vraag van de VVD. Nu wordt opeens een voorstel uit de hoge hoed getoverd om alles op te schuiven. Terwijl er nog geen ontwerpbesluit lag wat allang had moeten gebeuren. Bij de Algemene Beschouwingen hebben we het uitgebreid erover gehad. Nu komt er opeens ook een ontwerpbesluit. Zijn er al aanbestedingen gedaan? Ja, dus wat het proces betreft, is dit een foeilelijk onderwerp. Dan wil ik inhoudelijk reageren. Ik ga er helemaal in mee. We konden het wel afgesproken hebben, maar dat is niet zo. Wij vinden ook dat een onnodige investering moet worden afgezwakt. Alles moet op alles gezet worden om besparingen te doen. Wij vragen of er geen mogelijkheid is om alleen dat uit te voeren wat uit veiligheidsmaatregelen moet gebeuren en de rest uit te stellen. We krijgen namelijk een hele vieze tijd en een heel vies ravijnjaar. Nogmaals, het proces steekt ons heel erg, maar we kunnen ermee leven. We kunnen er niks meer aan veranderen, het zij zo.

**Anne Marie Fischer-Otten**

We willen we echt alleen het noodzakelijke uit veiligheidsoverwegingen

**Lokaal Alternatief**

en de rest niet. Dankuwel. -Dankuwel. Dan Lokaal Alternatief. Dank u, voorzitter. Ook wij zijn bij de informatiebijeenkomst geweest. Wat ons vooral teleurstelde, was dat er heel weinig uitgelegd werd wat er daadwerkelijk gaat gebeuren. Er is gesproken over wat aan de begane grond moet gebeuren en wat er met de eerste etage gebeurt. Etage twee tot en met acht is een enorme kostenpost, maar we hebben niet gehoord wat eraan moet gebeuren. We hebben begrepen dat het raadhuis vooral noodzakelijk onderhoud heeft en aanpassingen aan de geldende veiligheidsnormen. Gezien de informatie die wij vanuit de informatiebijeenkomst gekregen hebben, stellen wij voor om het noodzakelijke onderhoud en het aanpassen aan de geldende veiligheidsnormen uit te voeren. In ieder geval de begane grond van het stadskantoor, de eerste etage, en de tweede tot de achtste etage tot na het studiejaar uitstellen. Als wij goed naar het studiejaar kijken, zien we dat er naar de financiële consequenties van de renovatie van het raadhuis gekeken wordt. De financiële consequenties van het stadskantoor zien we niet direct in het studiejaar terug. We zouden die ook graag mee willen nemen. Dan een laatste opmerking, zeker in het vervolg op de begrotingsvergadering. Er was terecht commotie over het feit dat die 4 miljoen ineens op de begroting stond. Er is toen aangegeven dat het een deelbesluit zou worden om dat te doen. Ik vond het bijna schokkend om tijdens de informatiebijeenkomst de opmerkingen te horen: die 4 miljoen ligt er.

**Anne Marie Fischer-Otten**

Ik vond het echt geen juiste opmerking. Dank u.

**PvdA Kerkrade**

Dan is het woord aan de Partij van de Arbeid. Voorzitter, dank. Ook wij waren aanwezig bij de informatiebijeenkomst. Er werd een plan gepresenteerd, althans meerdere varianten van het plan. Daarbij is gebleken dat in ieder geval het stadskantoor dringend onderhoud behoeft. Een pand dat 25 jaar oud is en de installaties in die tijd niet heeft vernieuwd, heeft het nu eenmaal nodig. Dat heeft ook met de veiligheid en gezondheid van het personeel en de bezoekers te maken. Tegelijkertijd hebben we vernomen dat het wenselijk is om een herinrichting plaats te laten vinden op de verdiepingen waar door de ambtenaren gewerkt wordt. Het is arbotechnisch niet per se vereist, maar zeer gewenst. Oftewel het betreft het welzijn van ons personeel en ambtenaren. Het raadhuis heeft enkele verbeterslagen nodig. Het gaat om noodzakelijk onderhoud zowel aan de automatische deuren als de lift. Het gaat ook om het verduurzamen van het raadhuis.

Daarbij komt dit ten goede aan het personeel dat in het raadhuis werkt en de bezoekers die er komen. Dan moet je bijvoorbeeld denken aan een koudeval bij de kozijnen. Die worden in het voorstel van temporiseren samen met de verdiepingen in het stadskantoor niet aangepakt. Dat is financieel ontzettend verstandig. Het is wel jammer dat we ons personeel niet gelijk kunnen helpen. Alle keuzes hebben consequenties en dat is ook nu het geval. Ik vind dat daar vanavond bij stil mag worden gestaan, want het gaat niet alleen om geld. Natuurlijk gaat het om geld, maar het gaat ook om de mensen die er werken. Dat zijn er een hoop. Dat gezegd hebbende, is het wellicht verstandig dat de wethouder een toelichting kan geven als de partijen er behoefte aan hebben. Dus wat er precies moet gebeuren aan de overkant in het stadskantoor, de begane grond en de eerste verdieping. Wij hebben begrepen dat de noodzaak van het vervangen van die technische installaties aanwezig is. Er zijn constructief en bouwkundig best wat ingrepen nodig. Dat brengt kosten met zich mee. Wellicht is het goed voor de beeldvorming als dat meer wordt toegelicht. Ook voor de mensen die deze vergadering volgen. Wij zijn benieuwd hoe de vergadering voortgaat. Ik wil tot slot namens mijn fractie aangeven dat de suggestie onjuist is dat het uitstellen zou leiden tot het niet, of minder hoeven verhogen van de ozb. Ik hoor het meerdere fracties zeggen. Het uitstellen en dus minder geld lenen in het eerste jaar 2025, levert maar een hele kleine besparing op. Dat hadden jullie kunnen lezen in de antwoorden op de vragen en in de antwoorden van de eerdere stukken, of als jullie bij de eerdere debatten goed hadden geluisterd. In het eerste jaar betaal je namelijk alleen rente en geen aflossing. De echte besparingen komen pas in 2026. Met andere woorden, als we dit tijdens de Algemene Beschouwingen op deze manier hadden kunnen weten, hadden we nog steeds hetzelfde besluit genomen. We staan er nog steeds volmondig achter. Laat ik vanavond andere woorden kiezen dan gisteren, want dat werd me verweten. Dit is nog steeds een onjuiste voorstelling

**Anne Marie Fischer-Otten**

van zaken die ik graag recht wil zetten. Voor zover in de eerste termijn.

**Ons Kerkrade**

Dankuwel. Dan is het woord aan Ons Kerkrade. Voorzitter, dankuwel. Wij zijn ook bij die infoavond geweest. We hebben een duidelijke tekst en uitleg gekregen. Wij waren net zoals de andere partijen verbaasd dat het op dit moment wel getemporiseerd kon worden, terwijl in het begin werd aangegeven dat het niet mogelijk was. We zijn blij dat er toch inzicht is geweest aan de overkant. We zijn er ook voorstander van dat je moet doorvoeren wat nu gebeuren moet. Dus de veiligheid en investeringen die door moeten gaan. Veiligheid gaat boven alles. Je kunt niet zeggen: we doen het niet. We voeren het niet door. De enige vraag die wij nog hebben, is aan de andere kant ook al een keer gesteld: we stellen het uit of we schuiven het op. We dachten dat het Hart voor Vrijheid was. Die vroeg: de kosten lopen in de komende jaren steeds op. We hebben regelmatig meegemaakt dat we projecten uitgesteld hebben. Het was 1 miljoen en als het uitgevoerd werd, zaten we met 2,5 en 3 miljoen. Het werd steeds meer. Onze vraag is: is er een mogelijkheid of inzicht dat we rekening moeten houden

**Anne Marie Fischer-Otten**

dat er zoveel procent bovenop komt als we het uitstellen? Dank u.

**Burgerbelangen**

Dankuwel. Dan is het woord aan BurgerBelangen. Dankuwel, voorzitter. Allereerst wil ik mijn waardering uitspreken voor de beantwoording van de vragen die ik eerder heb gesteld. De toelichting heeft veel verduidelijkt. Ik ben blij om te zien dat er een weloverwogen afweging is gemaakt tussen de haalbaarheid, planning, en de financiële kaders. Het belang van vitale ambtenaren in een vitale omgeving staat buiten kijf. Een goede werkomgeving draagt immers bij aan het werkplezier en de productiviteit. Uiteindelijk ook aan een betere dienstverlening voor onze inwoners. De combinatie van verduurzaming en herinrichting van het stadskantoor lijkt in die zin een logische stap. Ik steun dan ook de fasering die wordt voorgesteld. Ik wil een paar aandachtspunten benoemen. Uitstel van onderhoud en verduurzaming. Het is begrijpelijk dat de financiële overwegingen en onzekerheden rondom het studiejaar 2025 een rol spelen bij de keuze om bepaalde onderdelen uit te stellen. Echter, uitstel kan ook risico's met zich meebrengen. We vragen aandacht hiervoor, zodat deze uitstelkeuzes op termijn niet tot veiligheidsproblemen leiden. Dienstverlening aan de inwoners in het stadskantoor. We hebben tijdens het bezoek aan het stadskantoor en de informatiebijeenkomst gezien en gehoord dat er veel aandacht is bij de plannen rondom de begane grond en de eerste etage. Daarbij is een aantrekkelijke en toegankelijke dienstverlening voor onze inwoners van wezenlijk belang. Flexibiliteit in de planning. We leven in een tijd waarin de ontwikkelingen elkaar snel opvolgen. Het is van groot belang dat bij de planning zoals deze nu voorligt, voldoende flexibiliteit ingebouwd is om in te spelen op onverwachte financiële of organisatorische uitdagingen. Voorzitter, wij waarderen de balans die in dit voorstel gezocht is tussen ambitie en realisme. Het is goed dat er wordt geïnvesteerd, nu en in de komende

jaren. Zowel voor de dienstverlening naar onze inwoners, de ambtelijke werkomgeving, als ook in het noodzakelijke veiligheidsonderhoud. Laten we ervoor waken dat uitstel niet leidt tot afstel

**Ouderenpartij Kerkrade**

of onnodige hoge extra kosten in de toekomst. Dankuwel. Dankuwel. Dan is nu de Ouderenpartij aan zet. Dankuwel, voorzitter. De Ouderenpartij is akkoord met het temporiseren van de uit te voeren werkzaamheden. Mede gezien in het licht van de vrijkomende middelen voor de komende moeilijke jaren. Betreffende de nota moeten er een aantal belangrijke uitgangspunten voor de komende jaren geborgd blijven. Dat betekent dat goede werkplekken voor de ambtenaren een zeer belangrijk aspect is. In dat kader aandacht voor duurzaamheid en maatregelen die te nemen zijn. Zodanig het onderhoud uitvoeren dat er geen grotere achterstand en dus grotere kosten ontstaan.

**Anne Marie Fischer-Otten**

En dat er een goede dienstverlening geborgd wordt voor onze inwoners.

**Alexander Geers**

Tot zover, voorzitter. -Dan is het woord aan de wethouder. Dankuwel, voorzitter. Goed, ik begin en ik loop het rijtje even af. Ik begin bij Hart voor Vrijheid. Die vraag hoorde ik een aantal keren terug. Het klopt, de prijsontwikkeling is een onzekere factor in dit plan als je voor temporiseren kiest. We hebben ermee te maken en het zou effect kunnen hebben op de lange termijn. Als je voor optie drie kiest, is dat effect nog groter en onzekerder. Dat is een van de aspecten die we in onze belangenafweging moeten meenemen. Kan ik kwalificeren wat dat is? Nee, we hebben het gevoel dat de bouwmarkt iets gestabiliseerd is. Maar goed, je weet nooit wat er gebeurt. Laat ik het zo zeggen: dat staat in de sterren. De VVD zegt: een investering van 4 miljoen. Dat klopt niet, het is een investering van 3,4 miljoen. Maar goed. U zegt terecht: het is een verplichting die we aangaan op de lange termijn. Daar moet je goed over nadenken. Dat deel ik volledig. U pleit voor: doe alleen wat noodzakelijk is. Die optie had u niet gezien, maar die optie staat er in. Als u naar het voorstel kijkt, ziet u optie drie erin staan. Op het moment dat we alleen het noodzakelijke doen, is dat de optie. Het is een keuze die uw raad heeft, alleen is het een keuze die wij als college niet verstandig achten. Waarom achten we dat niet verstandig? Ik neem meteen mee wat er concreet gaat gebeuren. Wat concreet gaat en moet gebeuren, zijn de installaties. Die moeten vervangen worden en dat heeft met een aantal aspecten te maken. De installaties vielen uit en de luchtverversing. Noem het maar op. Dat moet echt gebeuren. Als je vervolgens naar het ambtelijk gebouw kijkt, zien we dat het op de verdiepingen twee tot acht vrij makkelijk kan gebeuren. Dus wat het betekent als we zien hoe dat gebouw is opgebouwd. Aan de verdiepingen twee tot acht hoef je constructief bijna niks te doen, behalve de installaties te vervangen. Wij doen het voorstel: doe verder aan de rest van die afdelingen niks, omdat je daarmee een financieel verantwoorde keuze maakt. Als we vervolgens naar de eerste verdieping en de begane grond kijken, moeten diezelfde noodzakelijke vervangingen plaatsvinden. Echter, de samenstelling van die verdiepingen maken het noodzakelijk dat je duurzame en constructieve ingrepen moet doen. Daardoor gooi je alles op de schop. Het zou bijna een desinvestering zijn als je die kans niet gebruikt om er werk van te maken, en meteen die andere werkzaamheden uitvoert. In het verlengde daarvan doen we met uw raad de visie op dienstverlening. Hoe zorgen we ervoor dat we als gemeente dichter bij onze burgers staan? En meewerken met de tijd? Dat kunnen we meteen meenemen. Door die werkzaamheden aan elkaar te koppelen, creëer je enerzijds een voordeel. Dus als je het over een paar jaar uitstelt, belast je de burger met dubbel zoveel kosten. Plus je krijgt meteen effecten waar de burger en de organisatie iets aan heeft. Wij denken dat het een heel slim iets is om te doen. Als we naar dit gebouw kijken, zijn het primair de noodzakelijke dingen, inderdaad. Ik voel bij u allen dat het noodzakelijk is dat we dat moeten doen. Er worden ook een aantal andere dingen genoemd, bijvoorbeeld verduurzaming. Ik moet naar het CDA kijken, want u zei: verduurzaming, dat moeten we doen. Ik weet niet of dat bij het ambtenarengebouw is of dit gebouw. Dat kunt u dadelijk tegen mij zeggen. Stel dat we dat bij dit gebouw zouden doen, dan zouden de investeringen niet opwegen tegen de verdiensten. We zouden ongeveer per jaar € 7.000 of € 8.000 ermee verdienen. Ik zeg het even uit mijn hoofd. Dan is de vraag: wat is het verduurzamingseffect? Als totaal bezien in de tijd waarin we ons bevinden en de uitdagingen die we financieel hebben, denken we dat dit de beste beslissing is die we met de kennis van nu kunnen nemen. Het CDA merkte op: we zijn onjuist geïnformeerd of we zijn mogelijk onjuist geïnformeerd. Hoe zat dat, eigenlijk? En de SP maakt in het verlengde daarvan een opmerking: we vinden het proces schandalig. Het is niet zoals het zou moeten gaan. Datzelfde zegt Lokaal Alternatief ook. Ik neem het in verband met elkaar mee hoe dat in de begroting zat. Het is een technische discussie. Het stond zo in de begroting verwerkt dat het college geen additionele toestemming van de raad nodig had. Echter, het is een technisch iets hoe het in de begroting verwerkt zit. Een meningsverschil is mogelijk, maar dat is hoe het financieel-technisch werkt. We hebben de discussie gehoord die zich tijdens dat debat heeft afgespeeld. Daarom hebben wij ervoor

gekozen om op die manier met een voorstel naar u te komen. Dat is toen door mijn collega toegezegd. Daarin delen we heel transparant en open hoe het zit en zijn we vandaag bij elkaar. De SP maakte de opmerking: de ozb zou verlaagd kunnen worden. Even helder, die discussie ging om 6 ton wat je jaarlijks nodig zou hebben. Als we naar dit jaar kijken en puur op dit voorstel focussen, zou het nog geen fractie van dat bedrag zijn. Goed, het was helaas niet mogelijk om dat op die manier te doen. De SP maakte samen met het CDA ook de opmerking: doe alleen wat nodig is. Dat is optie drie. Het staat u uiteraard vrij om voor die optie te kiezen. Lokaal Alternatief vroeg: leg technisch meer uit wat er zou gebeuren. Ik heb net een aantal kleine facetjes genoemd. We hadden twee tot acht dat zou gebeuren. U heeft tijdens de presentatie een foto gezien van hoe verdieping drie op dit moment is ingericht. Dat hebben de mensen zelf gedaan. Dat is een beetje het idee. De gedachtegang van twee tot acht is dat je in het midden binnenkomt. Dat is een plek waar je kunt ontmoeten. Er is meer ruis en meer leven. Hoe verder je naar buiten gaat, hoe rustiger het wordt. Dat is de bedoeling, zodat de mensen samen kunnen werken en de toekomstvisie die een kantoor heeft. Samen aan dingen werken. Hoe verder je naar buiten gaat, hoe rustiger een ambtenaar productief kan zijn en afgesloten van het geluid kan werken. Goed, ik hoor het graag als er meer informatie is en licht het graag toe. De PvdA maakte de opmerking: we horen graag of het klopt dat bepaalde technische voorzieningen op waren en vervangen moesten worden. Dat klopt, inderdaad. Het was noodzakelijk en het gevolg daarvan is een domino-effect. Het is terecht dat u opmerkte: neem je stukken mee. Ons Kerkrade stelde dezelfde vraag over de effecten van de indexering. Helaas kan ik die niet geven. Dat zou ik graag doen, maar dat gaat niet. U zegt: veiligheid gaat boven alles. Dat staat buiten kijf en wordt gelukkig door iedereen gedeeld. BurgerBelangen merkte op dat het een verantwoorde keuze is die binnen de opgave past die we hebben. Balans, ambitie, en realisme. Dat zijn woorden die bij mij op het hart zijn geschreven. Dank daarvoor. Als laatste is de Ouderenpartij akkoord met de temporisering, maar maakte nog een opmerking dat de going concern, de bedrijfsvoering, niet beïnvloed moet worden door de werkzaamheden. Dat is een terechte opmerking, denk ik. We moeten in de verdere projectuitvoering meer ernaar kijken,

**Anne Marie Fischer-Otten**

mits uw raad uiteraard akkoord is. We doen ons best om het maximale te doen. Dankuwel, wethouder. Ik kijk even rond of er behoefte is aan een tweede termijn. Ja, het woord

**VVD Kerkrade**

is aan de VVD. -Wethouder, dankuwel voor de beantwoording van de vragen. Zoals gezegd, zullen we nog tegenvragen of verder verdiepende vragen stellen. Ik wil toch aanhaken op wat meneer Gorissen heeft aangereikt. U geeft het ook aan in optie drie. Die u niet aanbeveelt, trouwens. Het niet uitvoeren van de derde variant. Waar wij op doelen, is het volgende: het geld in de begroting hebben we in feite gealloceerd. Dat is een bedrag van 4 miljoen. Er wordt 3,4 miljoen uitgegeven aan de verbouwing, dat klopt. Als we voor de derde variant kiezen, betekent het dat we in die investeringsbegroting een voordeel opdoen. Een voordeel van liefst 1,9 miljoen. Ik rond het eventjes naar boven af. Dat bedrag wordt niet uitgegeven. Het staat nog op die begroting. Dat bedrag kun je ook gebruiken voor het dempen van het ravijnjaar. Dat is de fundamentele discussie die wij met u willen voeren. Natuurlijk kunt u niet op de financiële cijfers vooruitlopen. We zijn nog in afwachting van de scenario's die worden aangereikt via de Financiële Commissie. Besturen betekent ook vooruitdenken. Dat mis ik nu. Die 1,9 miljoen en we moeten straks miljoenen bezuinigen. En die 1,9 miljoen hoeven we dan niet uit andere gebieden te halen.

**Anne Marie Fischer-Otten**

Dat is de keuze. Daar moet je verantwoording voor willen nemen.

**CDA Kerkrade**

Dat is het wat de VVD betreft. -Dankuwel. Dan is het woord aan het CDA. -Dankuwel, voorzitter. De wethouder vroeg net of wij alleen het raadhuis bedoelden of beide gebouwen. Het gaat uiteraard over de verduurzaming van beide gebouwen. Dat wilde ik even toevoegen. Verder dacht ik dat u net zei dat wij alleen voor het uitvoeren van de hoognodige dingen waren, als ik het goed gehoord had. Verbeter me als ik het fout gehoord had.

**Anne Marie Fischer-Otten**

Wij zijn voor het temporiseren van het geheel

**SP Kerkrade**

en het over een langere termijn uitsmeren. -Dankuwel. Dan is het woord aan de SP. Dankuwel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de VVD. Het gaat om keuzes. De SP wil heel graag van de wethouder op papier wat het is. U

zegt: het is een technisch dingetje. Daarvoor hadden we geen toestemming nodig. We hebben het in de begroting gezet. Hoe kan het dat een raad niet over zo'n bedrag gaat,

**Anne Marie Fischer-Otten**

en dat u vindt dat het zomaar in de begroting mag komen? Daar wil ik op schrift een uitleg over. Dankuwel.

**PvdA Kerkrade**

Lokaal Alternatief? Nee, de Partij van de Arbeid. -We hebben in de eerste termijn niet aangegeven of we akkoord zijn of niet. Ik vind de discussie die hier plaatsvindt relevant voor die keuze. Er is nog een vraag die ik met name aan de wethouder wil stellen. Nu zweeft in de commissie een beetje boven de markt dat het om voorkeuren en wensen gaat en niet om noodzaak. Ik heb het over het temporiseren. Dat wil zeggen dat het vernieuwen van de installaties op de begane grond en de eerste verdieping die 25 jaar oud zijn, een wens en een voorkeur is van het college. Dus dat het hier wordt voorgesteld. Mijn vraag aan de wethouder is dan ook: wat zijn de risico's die we lopen als we ervoor kiezen om het niet uit te voeren? En alleen het noodzakelijke onderhoud uitvoeren? Zowel kwalitatief als de lucht, ook financieel. Noem het maar op. Wat zijn de risico's die we lopen? We hebben het over wat we besparen als we het niet doen,

**Anne Marie Fischer-Otten**

maar er staan risico's tegenover als we de keuze maken om het niet te doen. Daar ben ik benieuwd naar. -Dankuwel. Dan is Ons Kerkrade aan de beurt. Nee? BurgerBelangen en de Ouderenpartij ook niet.

**Hart voor Vrijheid**

Ik had net meneer Otten van Hart voor Vrijheid overgeslagen. Sorry. Dankuwel, voorzitter. Ik had een vraag over de voorlichting. We hadden twee opties gegeven en ik zie nu drie opties staan. Die zijn afwijkend van de twee opties die er staan. De ene keer staat het temporiseren van de herinrichting van het stadskantoor en de verduurzaming van het raadhuis. In de voorlichting staat het anders, want daar was ik naar aan het kijken. Bij het temporiseren staat nu: de herinrichting. Die 5 ton staat wel bij het temporiseren van die dingen en het verduurzamen van het raadhuis. In de voorlichting van 14 januari staat niet het verduurzamen van het raadhuis

**Alexander Geers**

en dat staat er nu wel bij. Dus het zijn twee verschillende situaties die u schetst. -Dat kan wethouder Geers misschien vertellen. -Het verduurzamen van het raadhuis is in ieder geval waar we nu zijn. Het zit niet in de optie van 5 ton. Dat is een terechte conclusie. Ik loop even de punten door. De SP zegt als eerste: u vindt dat. Het niet iets wat ik persoonlijk vind, het is iets hoe het voor de begroting technisch werkt. We laten het absoluut aanleveren. Uiteindelijk gaat de raad altijd over de begroting. De raad stemt in met de investeringsbedragen in een begroting. Door het instemmen van het investeringsbedrag in de begroting geeft de raad vervolgens haar instemming. We zullen het feitelijk juridisch en technisch aanleveren. Dan heeft u het op papier, want dat was uw vraag. Dat gaan we doen. Ik volg nog even het rijtje. De VVD maakte de opmerking: als je iets uitstelt, heb je een voordeel in de begroting. U noemde 1,9 miljoen. Dat is een voordeel die nog gekapitaliseerd moet worden, uiteraard. Het voordeel is niet 1,9 miljoen. U heeft de rijtjes gezien hoeveel het precies is. U noemt het vooruitdenken. Dat klopt. Het is een keuze die voorligt. Die schetsen we ook, alleen is het een keuze die wij niet verstandig achten. Financieel gezien zal dit op de lange termijn meer geld kosten. Dat is ook wat de heer Gorissen zegt: we hebben de technische installaties waar de aanbesteding al voor is gelopen. Overigens zie je die niet direct in deze additionele investeringen, maar waar je over de grip hebt geïnvesteerd. Dat moet je doen en het is noodzakelijk om het uit te voeren. Dus dat hebben we uitgevoerd. Die noodzakelijke investering moet je maken. Dan heb je de keuze om ermee te stoppen. Dat kan en maak je hem weer dicht. Je kunt ermee ophouden, maar wij kiezen ervoor om bij de begane grond en de eerste verdieping meteen die vertaalslag te maken. Op het moment dat die open ligt meteen aan te sluiten en te gebruiken bij de rest van de dingen die je moet doen. Je investeert meer, inderdaad. Dat klopt. Daar zou je kunnen zeggen: meer investeren doe je niet, dat stel je uit. Dat zou betekenen dat je extra moet breken op het moment dat je vervolgens je dienstverleningsconcept wil uitvoeren en wel die investeringen wil doen. Vooruitdenkend op de lange termijn is dat een duurdere investering. Op de korte termijn niet. Dat is de afweging. Ga je voor een korte termijn of een lange termijn? Dat is hoe wij met dit voorstel denken. Enerzijds financieel ruimte bieden en anderzijds een goede balans tussen alle belangen vinden. Het CDA zegt: het gaat om beide gebouwen. Begrijp ik daaruit dat u akkoord bent met de optie die het college voorstelt? Dus als we gaan voor de optie van het college, in principe? U zegt eigenlijk: temporiseren, plus dit toevoegen. Is er nog een tussenvariant die we niet gehad hebben? Goed, daar kunt u dadelijk iets op zeggen.

De PvdA heb ik uitgelegd dat het geen wens is. Kijk, het is niet dat we de wens hebben om de installaties vervangen. De installaties waren technisch afgeschreven, ze vielen uit.

**Anne Marie Fischer-Otten**
Daar word je mee geconfronteerd en moet je iets mee. Dan maak je werk met werk. -Dat was het, wethouder? Ja, dankuwel. -Even een antwoord op de wethouder als dat mag. -Dat mag zeker. Oké, dankuwel. Goed, het is altijd interessant om nog een keer een nieuwe zienswijze toe te voegen. Bij deze zou dit een mogelijkheid kunnen zijn. Dankuwel. Dan kan ik concluderen dat we klaar zijn met beraadslagen.

**Hart voor Vrijheid**
Ik vraag de partijen of ze het een akkoordstuk of een bespreekstuk vinden. Meneer Otten. -Voor mij is het een bespreekstuk, want ik zie verschillen. Bij het temporiseren staat het wel in het ene en niet in het andere. Dat zijn onjuistheden en zal aangepast moeten worden.

**Anne Marie Fischer-Otten**
In de voorlichting staat temporiseren op nummer één en nu staat temporiseren op twee. Er staan twee verschillende dingen in.

**CDA Kerkrade**
Dankuwel. De VVD. -Bespreekstuk.

**SP Kerkrade**
Het CDA. -Ook een bespreekstuk.

**Anne Marie Fischer-Otten**
De SP. -Wij ook. Eigenlijk

**Lokaal Alternatief**
hoeft u het helemaal niet te vragen. Er zijn twee partijen.

**PvdA Kerkrade**
Ik maak het rondje gewoon af. Ik maak van de gelegenheid gebruik

**Anne Marie Fischer-Otten**
om het aan Lokaal Alternatief te vragen. -Een bespreekstuk.

**Ons Kerkrade**
De Partij van de Arbeid. -Laten we het gezellig mee bespreken.

**Anne Marie Fischer-Otten**
Ons Kerkrade. -Bespreekstuk. Ook een bespreekstuk. -De Ouderenpartij. Akkoord met een bespreekstuk. -We zijn akkoord met een bespreekstuk.

# 8 Lijst van toezeggingen

**Anne Marie Fischer-Otten**
Dat wil zeggen dat dit als een bespreekstuk naar de raad gaat. Dan komen wij aan bij punt 8: de lijst van toezeggingen. Zijn er vragen of opmerkingen

**CDA Kerkrade**
over deze lijst van toezeggingen? Nee. -Laat ik de woorden van meneer Hoofs eventjes herhalen.

**Anne Marie Fischer-Otten**
Even goed letten op de verloopdata van de verschillende toezeggingen.

# 9 Sluiting

**Anne Marie Fischer-Otten**
Dankuwel. -We zullen het doorgeven.

**PvdA Kerkrade**

Nu zijn we bij punt 9: de sluiting. Ik dank u voor uw inbreng.

**Anne Marie Fischer-Otten**

Mevrouw de voorzitter. Bij deze zeg ik nu mevrouw. U hebt het prima gedaan, vind ik. Mijn complimenten. Dank u. Dankuwel. Dat doet goed. Wij zijn bij de sluiting en ik dank u allemaal voor uw inbreng. Ik sluit de vergadering om 20:24. Dankuwel.